

Toni Morrison

Yuva

Türkçesi: Püren Özgören

Roman

Slade'e...

*Kimin evi bu?
Kimin gecesi
Işıkları dışarıda bırakıyor böyle?
Söyle, bu ev kimin?
Benim değil.
Ben başka bir evin hayalini kurdum
Daha sevimli, ıslıl ıslıl.
Boyalı kayıkların geçtiği bir göle,
Bana açılan kollar kadar geniş tarlalara bakan.
Bu ev yabancı.
Gölgeleri yalancı.
Anlat o zaman, söyle,
Neden kilidi anahtarıma uyuyor?*

I.

İnsanlar gibi ayağa dikildiler. Onları gördük. Birer erkek gibi durdular.

Oranın yakınında bile olmamalıydık. Georgia'daki Lotus'un dışında bulunan çoğu çiftlik arazisindeki gibi, burada da bir sürü korkutucu uyarı levhası vardı. Her on beş-yirmi metrede bir, tahta kazıklı tel örgülere tehditler asılmıştı. Ama bir hayvanın kazdığı –bir çakal ya da bir rakun, belki– sürünerek geçilebilecek o boşluğu görünce, karşı koyamadık. Daha çocuktuk. Otlar onun omzuna, benim de belime geliyordu; yılanları kollayarak, sürüne sürüne o delikten geçtik. Aldığımız ödül, çayır suyunun ve tatarcık bulutlarının gözlerimize verdiği zarara değerdii, çünkü tam karşımızda, elli metre kadar ileride, insanlar gibi dikilmekteydiler. Havaya kalkmış toynakları kırıp geçiriyor, yeşelleri o beyaz, yabancı gözlerden geriye savruluyordu. Köpek gibi birbirlerini ısırıyorlardı, ama ne zaman ki arka ayakları üzerinde şaha kalkarak durup, ön ayaklarını birbirlerinin kürek kemikleri etrafına doladılar, biz şaşkınlık ve merakla soluğumuzu tuttuk. Biri pas rengiydi, öteki zift karası, ikisi de terden pırl pırlıldı. Kışnemeler, hasmın aralık dudaklarına atılan çiftiyi izleyen sessizlik kadar ürkütücü değildi. Yakındaki taylar ve kısraklarsa kayıtsızca otluyor ya da uzaklara bakıyorlardı. Sonra, bitti. Kazanan, bir yay çizerek koşup önüne çıkan kısrakları burnuyla dırterken, pas rengi olan başını öne eğdi, yeri eşeledi.

Dirseklerimizin üzerinde, kazılan yeri arayarak geri giderken ve ötede peş peşe park edilmiş kamyonlardan uzak durmaya çalışırken, yolumuzu kaybettik. Çiti yeniden görmemiz hayli uzun sürse de ikimiz de paniğe kapılmadık; ta ki o ısrarlı ama alçak sesleri duyuncaya

kadar. Kız kardeşimin kolunu yakaladım, parmağımı dudaklarımın bastırdım. Başımızı hiç kaldırmadan otların arasından gözetledik yalnızca, bir el arabasıyla taşıdıkları cesedi önceden kazılmış bir çukura attıklarını gördük. Ayaklardan biri çukurun kenarına takıldı ve titredi; sanki çıkabilirmiş, kürekle atılan toprağı az bir gayretle yarıp geçebilirmiş gibi. Gömme işini yapan adamların yüzlerini göremiyorduk, görünürde sadece pantolonları vardı; ama sallanıp duran ayağı aşağıya, ait olduğu bedenin yanına iten küreğin ucunu gördük. Kardeşim, tabanı pembe ve çamur lekeli siyah ayağın mezara iteklendiğini görünce tir tir titremeye başladı. Sıkıca omuzlarına sarıldım ve kemiklerinde hissettiğim titremesini durdurmaya çalıştım, ondan dört yaş büyük ağabeyi olarak bunun üstesinden gelebileceğimi düşünüyordum çünkü. Kendimizi tek bir çimeni bile hışırdatabilecek ve çitin altındaki oyulmuş yeri aramak üzere sürünmeye devam edebilecek kadar güvende hissettiğimizde adamlar çoktan gitmiş, ay da tostoparlak bir kavun gibi yükselmişti. Eve dönünce böylesine geç kaldığımız için kırbaçlanmayı, en azından iyice azarlanmayı bekliyorduk ama yetişkinler bizi fark etmedi bile. Bir sorun vardı, bütün dikkatleri oradaydı.

Mademki hikâyemi aktarmaya koyuldun, ne düşünürsen düşün ya da ne yazarsan yaz, şunu bil: Gömme olayını gerçekten unuttum. Bir tek atları anımsıyorum. Öyle güzeldiler ki. Öyle yabani. Tıpkı insanlar gibi de ayakta duruyorlardı.